

Przedmiot: Wiedza o społeczeństwie	Klasa: II-III
Nauczyciel: Renata Wereszczyńska	Tygodniowy wymiar godzin: 3
Program nauczania:	Poziom: rozszerzony

Zakres materiału wraz z przybliżonym rozkładem terminów prac klasowych, sprawdzianów uzgodnionych:**I. Społeczeństwo**

1. Obywatel i obywatelstwo 2. Obywatelskie nieposłuszeństwo 3. Społeczeństwo obywatelskie 4. Opinia społeczna 5. Środki masowego przekazu 6. Rola Internetu 7. Ćwiczenia utrwalające 8. Powtórzenie wiadomości 9. Sprawdzian wiadomości

II. Polityka

1. Pojęcie polityki 2. Pojęcie i geneza demokracji 3. Demokracja pośrednia i bezpośrednia 4. Fundamentalne zasady demokracji 5. Ćwiczenia utrwalające 6. Kultura polityczna 7. Ideologia, doktryna i program polityczny – wyjaśnienie pojęć 8. Współczesne ideologie polityczne 9. Współczesne doktryny polityczne 10. Ćwiczenia utrwalające 11. sprawdzenie wiadomości 12. Pojęcie i proces tworzenia partii politycznych 13. Współczesne systemy partyjne 14. Partie polityczne w Polsce 15. Pojęcie i geneza państwa 16. Funkcje państwa 17. Rodzaje państw 18. Ćwiczenia utrwalające 19. Modele ustrojowe wybranych państw demokratycznych 20. Odpowiedzialność konstytucyjna i polityczna 21. Relacje między państwem a Kościołem i związkami wyznaniowymi

III. Ustrój polityczny Rzeczypospolitej Polskiej

1. Konstytucja RP 2. Transformacja ustrojowa i gospodarcza po 1989 r. 3. Władza ustawodawcza – struktura i działanie 4. Proces legislacyjny w RP 5. Prezydent RP-wybór i zakres działań 6. Rada Ministrów RP 7. Administracja rządowa. Organy kontroli państwowej 8. Administracyjna mapa Polski. Struktura samorządu terytorialnego 9. Powtórzenie wiadomości 10. Ćwiczenia utrwalające 11. Sprawdzian wiadomości (między 7 a 17 XII) 12. Poprawa i omówienie sprawdzianu

IV. Prawo

1. Pojęcie i funkcje prawa 2. Podstawowe pojęcia prawne. Podział prawa 3. Źródła prawa w Polsce 4. Struktura sądów w Polsce 5. Władza sędziowska w Polsce 6. Prawo cywilne 7. Prawo rodzinne 8. Prawo karne 9. Postępowanie karne w Polsce 10. Prawo administracyjne 11. Obywatel wobec prawa 12. Powtórzenie wiadomości 13. Ćwiczenia utrwalające 14. Sprawdzian wiadomości 15. Pojęcie i geneza praw człowieka 16. Katalog praw człowieka 17. System ochrony praw człowieka 18. Ochrona praw człowieka w Polsce 19. Organizacje pozarządowe ochrony praw człowieka 20. Ćwiczenia źródłowe 21. Sprawdzian wiadomości

V. Stosunki międzynarodowe

1. Polityka zagraniczna Polski 2. Stosunki Polski z sąsiadami 3. ONZ geneza i struktura 4. Agencje afiliowane ONZ 5. Działalność ONZ 6. NATO struktura i działanie 7. Regionalne systemy bezpieczeństwa i współpracy 8. Organizacje międzynarodowe – ćwiczenia utrwalające 9. Sprawdzian wiadomości 10. Geneza i przebieg integracji europejskiej 11. Instytucje i organy UE 12. Prawo UE 13. Gospodarka i finanse UE 14. Ochrona środowiska w UE 15. Integracja Polski z UE 16. Obywatelstwo UE 17. Powtórzenie wiadomości 18. Ćwiczenia utrwalające

WYMAGANIA MERYTORYCZNE**I**

- definiuje znaczenie pojęć: *grupa społeczna, socjalizacja, rodzina, patologia społeczna, naród, świadomość narodowa, patriotyzm, nacjonalizm, szowinizm, rasizm, ksenofobia, kosmopolityzm, mniejszości narodowe, Polonia*
- wymienia czynniki determinujące życie społeczne
- klasyfikuje grupy społeczne
- ukazuje podstawowe potrzeby ludzkie
- zna funkcje rodziny
- wymienia czynniki narodotwórcze
- wymienia mniejszości narodowe zamieszkujące Polskę
- wymienia państwa z największymi grupami Polonii
- poprawnie posługuje się pojęciami związanymi z problematyką działu
- uzasadnia, że człowiek jest istotą społeczną
- charakteryzuje więzi społeczne między jednostką a grupą
- charakteryzuje podstawowe problemy zagrażające współczesnej rodzinie
- charakteryzuje przejawy świadomości narodowej
- porównuje przyczyny i przejawy patriotyzmu i kosmopolityzmu we współczesnym świecie
- ocenia stosunek Polaków do mniejszości narodowych

II i IV

- Wyjaśnia znaczenie pojęć: *ideologia, konserwatyzm, liberalizm, doktryna polityczna, program polityczny, demokracja, pluralizm, państwo, obywatelstwo, monarchia, republika, państwo unitarne i federacyjne, konstytucja, preambuła, kadencja, immunitet, expose, interpelacja, wotum nieufności, lustracja, samorząd terytorialny, NIK,*
- Omawia różne koncepcje genezy państwa i jego cechy
- Ukazuje rolę państwa w organizacji społeczeństwa
- Podaje przykłady funkcji państwa
- Przedstawia na schemacie podział państw ze względu na różne kryteria
- Przedstawia zasady prawa wyborczego
- Zna zakres działalności NIK, Rzecznika Praw Obywatelskich, KRRiT, Prokuratury
- Wyjaśnia czym jest samorząd terytorialny i podaje jakie są szczeble samorządu w Polsce
- porównuje miejsce jednostki w poszczególnych ideologiach
- charakteryzuje poznane ideologie i doktryny polit.
- Omawia podstawowe zasady demokracji
- Charakteryzuje współczesne formy ustrojowe wybranych państw
- Charakteryzuje główne treści Konstytucji: zasady ustrojowe, system organów państwowych, prawa i obowiązki obywateli
- Omawia i ocenia preambułę, wskazuje na wartości do jakich się odwołuje

- Omawia działalność i strukturę Sejmu i Senatu
- Charakteryzuje kompetencje Prezydenta
- Charakteryzuje polski wymiar sprawiedliwości
- Charakteryzuje wzajemne relacje rządu i władz samorządowych

III

- Wyjaśnia znaczenie pojęć: *prawo, zdolność prawna, zdolność do czynności prawnych, odpowiedzialność prawna, akt prawny, osoba fizyczna, osoba prawna, nieruchomości*
- Wyjaśnia pojęcie: prawa człowieka i wymienia ich naturalne cechy
- Rozróżnia trzy generacje praw człowieka i wyjaśnia jakie prawa zawierają
- Wymienia podstawowe dokumenty międzynarodowej ochrony praw człowieka
- Wymienia różnice między prawem naturalnym a prawem stanowionym
- Wie komu przysługuje inicjatywa ustawodawcza
- Przedstawia hierarchie aktów prawnych
- Wymienia organy stojące na straży prawa
- ukazuje historyczny rodowód praw człowieka
- omawia kodyfikację praw człowieka i poszczególne paktów praw człowieka oraz konwencje
- ocenia skuteczność międzynarodowego systemu ochrony praw człowieka
- charakteryzuje różne rodzaje prawa i podaje przykłady z życia
- klasyfikuje akty prawne w Polsce wg. rangi
- uzasadnia na czym polega szczególna funkcja Konstytucji w państwie
- analizuje proces uchwalenia kilku ustaw w Polsce w ostatnim czasie

IV

- wyjaśnia znaczenie pojęć: *polityka zagraniczna, interes narodowy, stosunki międzynarodowe, polska racja stanu, integracja europejska, integracja militarna, NATO,*
- wymienia wszystkie państwa, z którymi graniczymy i wskazuje je na mapie
- wymienia instytucje czuwające nad bezpieczeństwem międzynarodowym
- wskazuje ogniska zapalne współczesnych konfliktów zbrojnych
- omawia genezę i strukturę ONZ
- charakteryzuje cele polskiej polityki zagranicznej po 1989
- charakteryzuje stosunki polityczne i gospodarcze Polski z sąsiadami
- przedstawia i ocenia proces przystąpienia Polski do UE
- charakteryzuje działalność ONZ na różnych płaszczyznach
- porównuje różne rodzaje terroryzmu na świecie i podaje przykłady
- omawia strukturę i działanie NATO
- charakteryzuje współczesne konflikty zbrojne, wskazując ich podłoże i charakter

Podręczniki obowiązkowe:

Zalecane dodatkowe pomoce dydaktyczne:

Wymagania formalne:

Formy sprawdzania wiadomości:

- Prace klasowe poprzedzone lekcją powtórzeniową, zapowiadane z tygodniowym wyprzedzeniem,
- Kartkówka może odbyć się bez zapowiadania i obejmuje 3 ostatnie jednostki lekcyjne, może mieć formę testu, czas jej trwania jest nie dłuższy niż 15 minut,
- Odpowiedź ustna lub praca na lekcji

Inne źródła oceny do wyboru przez nauczyciela:

- praca domowa,
- referaty i prezentacje uczniowskie
- udział w konkursach lub olimpiadach przedmiotowych,
- projekty przedmiotowe lub interdyscyplinarne
- wykonywanie pomocy szkolnych,

Uwagi o ocenianiu:

- uczeń raz w semestrze może zgłosić nieprzygotowanie do lekcji (nie dotyczy to zapowiedzianych prac kontrolnych i kartkówek),
- jeżeli z przyczyn usprawiedliwionych uczeń nie może przystąpić do pracy kontrolnej z całą klasą, to powinien uczynić to w terminie wyznaczonym przez nauczyciela (w przeciwnym razie otrzyma ocenę niedostateczną),
- w przypadku nieusprawiedliwionej nieobecności na pracy kontrolnej uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną,
- kartkówki nie podlegają poprawie.